



[Predstavitev](#) | [Kje smo](#) | [Kontakt](#) | [Delovni čas](#) | [Novo-stripi](#) | [Novo-ostalo](#) | [Povpraševanje](#) | [Drobtinice](#) | [Galerija](#)

Drobtinice



31.08.2011

Novice.Dnevnik.si Tiskane izdaje/Dnevnik

## Med preganjalci bolh in razmetanimi sobami

Pop/Kultura - sreda, 31.08.2011 Tekst: Sandra Krkoč

Ljubljana - Založba Mladinska knjiga je kot rezultat polletne produkcije izdala kar osem slikanic domačih avtorjev, med katerimi je polovica izšla v zbirki Čebelica, polovica pa v zbirki Velika slikanica. Sicer pa se v letu, ko na igrišču otroške literature praznujemo dve pomembni stoletnici, sto let od prve ilustrirane pravljice Frana Milčinskega, ki sta jo slikovno opremila Guido Birolla in Maksim Gaspari, prav toliko časa pa je minilo tudi od rojstva ustanoviteljice zbirke Čebelice Kristine Brenkove, seveda spodobi čim bolj bogato okrasiti izložbo slikanic. Urednik Andrej Ilc ob tem dodaja: "Ko izide dobra slikanica, je to za nas praznik, ko izide slaba, je dan žalovanja. Žal je bilo v zadnjih letih več dni žalovanja."



Osem svežih slikanic, ki so izšle pri Mladinski knjigi, zastopa različne žanre in sloge. Jelka Godec Schmidt bo otroke tako zapeljala v svet stripa.

### Humor v družbi beline

Prva v vrsti slikanic, ki so obogatile zbirko Čebelica, je delo *Majhen svet Andreje Borin*, ki se predstavlja tako v vlogi pesnice kot ilustratorke. Avtorica tako v besedilu kot v risbi prisega na dopolnjujoči se minimalizem. "V likovnem izrazu sem pustila veliko beline, saj je tudi v pesmih precej tišine," pojasnjuje ustvarjalka. Ustvarjalka knjige *Tista o bolhah Saša Eržen* pravi, da je njeno s humorjem prežeto zbirko navdihnil češki književnik Jan Werich, ki je vseskozi dokazoval, da je tudi šale mogoče predelati v pravljice. Tekst, ki ga nadgrajujejo šaljive ilustracije *Jane Urbas*, pripoveduje o mačkoni, ki mu je davno tega edinemu uspelo pregnati bolhe z mačjega dvora.

Vinko Möderndorfer, ki s pisano besedo običajno zalaga odraslo bralstvo, tokrat ponuja z duhovitimi vložki napolnjeno slikanico *Velika zehata*. "Ko sem končal zgodbo, sem imel občutek, da sem ponovno postal otrok," svoj nevsakdanji literarni izlet opisuje pisec. Pripoved o deklici Rdečehlački, ki se nekega dne odloči opraviti zehato, je s pisanimi slikami opremila Tanja Komadina. Posthumno pa je izšla tudi ena izmed črtic o risarsko navdahnjeni punčki Nini, ki jih je Saša Vegri v šestdesetih letih objavljala v reviji Ciciban. Knjiga *Danes Nina riše* pripoveduje in prek ilustracij Ane Zavadlav prikaže, kako glavna junakinja vidi zimsko vzdušje.

### Od stripa do ljudske pravljice

Nič manj zanimive niso novosti v zbirki Velika slikanica. Ilustratorica in pisateljica *Jelka Godec Schmidt* z delom *Vrtec pri veseli kravi* otroke odpelje v stripovski žanr. Pojasnjuje, da jo je pri ustvarjanju motiviral realen otrok. "Da lahko pišeš za otroke, moraš vedeti tudi denimo, kako otroci kolnejo ali kako se kregajo," je prepričana starosta slovenske slikanice. *Nina Mav Hrovat* s knjigo *Neredko* tako malčkom kot odraslim na pladnju ponuja dober izgovor za razmetane sobe in omare: kriv je seveda škrt Neredko. "Slikanica, ki se ponaša z bogato didaktično vsebino, je na neki način tudi terapevtska, saj ponuja rešitev tako tistim, ki jih moti nered, kot

tistim, ki v razmetavanju najdejo kanček svobode." Po zraku frleče obleke je likovno upodobila **Suzi Brichelj**.

Delo *Ali te lahko objamem močno?* **Neli Kodrič Filipič** je izjemno nabit s čustvi, saj objem izrablja kot kazen za neprimerno početje. Zgodba, ki se na nekaterih odsekih približuje biblijskim naukom, je dopolnjena z minimalističnimi ilustracijami, ki pa imajo veliko pripovedno moč. Zanje je poskrbel Levstikov in Smrekarjev nagradjenec **Damijan Stepančič**.

Anja Štefan pa je posodobila slovensko ljudsko čudežno pravljico *Hudičeva volna*, ki je nastala leta 1913. "Trudila sem se ohraniti čim bolj originalno vsebino, besedišče pa sem na mestih, kjer je delovalo zastarelo, spredla na novo," proces predelave pojasnjuje Štefanova. Za razkošno ilustracijsko plat knjige je poskrbel Zvonko Čoh.

Vir: [http://www.dnevnik.si/tiskane\\_izdaje/dnevnik/1042469155](http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/1042469155)

29.08.2011

Kritike - Razstava

Ob razstavi v Mestni galeriji Ljubljana

## Kako je rasel strip na Slovenskem



Foto: Igor Šinkovec

29. 08. 2011

Ljubljanska Mestna galerija je v sodelovanju z različnimi strokovnjaki pripravila največjo retrospektivo domačega stripa doslej, ki pomeni mejnik v galerijskih predstavitvah stripovskega ustvarjanja. Poleg razstave so kulturni zgodovinarji in striparji spisali obsežen dvojezični zbornik, ki v besedi in risbi predstavlja štirinosemdeset razstavljenih avtorjev, lahko pa bi jih bilo tudi nekaj več.

»Posledica vseh nedorečenosti in pomanjkljivosti je, da je zgodovina slovenskega stripa pravzaprav »zgodovina slovenskih avtorjev stripa«.

Resnično gre za dogodek, na katerega je strip, »ta pankrt popularne kulture brez čistokrvnega rodovnika, križanec med likovno umetnostjo in književnostjo«, kot ga je Iztok Sitar označil v sprememem tekstu *Kratek kurz zgodovine slovenskega stripa*, čakal dolgo časa. Hkrati z zgodovinskim vpogledom, žanrsko pestrostjo in radoživostjo, ki z razstave kar buhti, pa ta redka priložnost, ko se s preteklosti dvigne preproga, pokaže prenekatero težavo in opozarja na notranjo neorganiziranost in posledično mačehovski odnos državnih, časopisnih in založniških politik do sodobnega razpona stripovskega medija.

Najprej je treba priznati, da se je strip šele dodobra razvil. Kljub tehnološki nezahtevnosti so se risbe z oblački pojavile šele ob koncu 19. stoletja, torej pol stoletja po izumu fotografije, in komaj danes izgubljajo trdno zakoreninjen ameriško-kapitalistični predznak. Strip je bratranec karikature in nečak ilustracije, s pojavom grafičnih romanov pa je postal tudi pobratim filma, da o njegovem blizkem razmerju z animacijo ne izgubljamo besed. Če Hinka Smrekarja štejemo za pionirskega karikaturista in Milka Bambiča za prvega Slovenca, ki je v reviji objavil strip s tekstovnimi oblački (*Náš glas*, Trst, 1927), je strip v naslednjih štirinosemdesetih letih doživel fazo, katerih skupna značilnost je bilo predvsem spopadanje s predsodki, ki so jih v zvezi z njim gojile zgodovinsko uveljavljene umetnosti. Ponatisi Mustrovega *Zvitorepca* gredo več kot pol stoletja po začetku izhajanja še vedno dobro v promet (in izposojjo), čeprav mojster rad omeni, kako se je v desetletjih predanega risanja spopadal z ovirami, ki mu jih je nastavljal nekdanji režim. Na prevode albumov Tomaža Lavriča včasih čakamo več let, a jih zaradi zahtevnosti trženja (nizke naklade majhnega trga) včasih ne dočakamo, medtem ko je edini stripovski ustvarjalec s Prešernovo nagrado akademski slikar Kostja Gatnik (2010). Toda vse to so znane težave, ki potrebujejo dodatno osvetlitev.

Ena prvih kritik mora biti namenjena samim striparjem, ki, pogosto utrujeni od praskanja (pre)skromnih honorarjev za svoje zahtevno ustvarjanje, ne znajo ali ne zmorejo stopiti skupaj in ustanoviti krovnega združenja, ki bi zastopalo njihove interese. Takšno združenje, ki jih druga umetnostna področja poznajo na desetine, bi moralo postati verodostojni »lobist« in sogovornik različnim kulturnim subjektom in hkrati uresničevati potrebo striparjev (in družbe) po uveljavitvi stripovske nagrade. Načelna pripravljenost je bila že izkazana, a energija za konstruktivno sodelovanje poide, kot bi trenil.

Treba se je ozreti tudi na drugo stran. Stripovske tarife so nedorečene na mestih, kjer se odloča o financiranju knjižnih projektov. Načeloma velja, da pripade scenariju dvajset, risanju pa osemdeset odstotkov honorarja, toda Javna agencija za knjigo RS bo v sodelovanju z izkušenimi striparji neizogibno morala – tako kot pri honorarjih za strokovne in srednje zahtevne prevode, avtorske tekste ter lekturo – vzpostaviti sistem vrednotenja raznovrstnih stripovskih izdelkov. To bi tudi založbam pomagalo pri orientaciji glede stroškov, ki jih čakajo pri morebitnih stripovskih izdajah. Nedorečenost ekonomske kategorije stripa je morda glavni krivec za to, da v Sloveniji praktično ne poznamo grafičnega romana (temveč avtorske stripovske albume, ki se – spet ne vedno posrečeno – zgledujejo po francoskem izročilu), ki ima v svetovnem merilu med vsemi stripovskimi panogami že nekaj časa največ ugleda.

Bode tudi odsotnost sistemskih spodbud za slovenski humorni strip, namenjen periodičnemu tisku. V časopisih in revijah se v zadnjih dvajsetih letih pojavljajo le karikaturne smešnice, medtem ko so pasične ali celostranske stripovske zgodbe nemo poniknile v pozabo. Stripe so časniki vedno objavljali zaradi višje branosti, danes pa raje tožijo o zatonu časnikaštva in o previsokih stroških za objavo tovrstnih angažirano-zabavnih stripov.

Za konec lahko stopimo do najbližjega kioska, kjer bomo sicer našli na kilograme stripov, vendar izključno v hrvaškem jeziku, ki ga (žal) razume vse manj mladih. Na podlagi nekaj pogumnih, a komercialno uničujočih projektov iz zadnjih dvajsetih let je treba tudi pri tem potegniti črto in ugotoviti, da niti najbolj komunikativen, »komercialen« in »pop« slovenski stripovski serial ne bi zmožl preživeti na majhnem trgu brez subvencijskih sredstev – vsaj v prvih dveh letih izhajanja ne! Zastavi se torej vprašanje, kakšnemu serialnemu projektu bi bilo potemtakem vredno pomagati? Zagotovo mladinskemu, z inovativno sodobno tematiko in s kakovostno ekipo risarjev in scenaristov. Ni zapleteno.

Posledica vseh nedorečenosti in pomanjkljivosti je, da je zgodovina slovenskega stripa pravzaprav »zgodovina slovenskih avtorjev stripa«, kot se je na otvoritvi razstave izrazil eden od stripovskih urednikov. Avtorski in eksperimentalni strip sta torej edini panogi, ki zares cvetita, in ni odveč dodati, da pretežno na ramenih avtorjev ter peščice njihovih angažiranih sopolnikov. Razstava v Mestni galeriji je zato edinstvena priložnost za nostalgičen pogled na dragocenosti, ki smo jim pustili oditi, ter za seznanitev z navdihujočimi vrstmi, ki so vendarle uspele »stati inu obstati«. Pregovorno marginalna stripovska kultura bo tako vse do oktobra stala v središču ozvezdja likovnih umetnosti in hkrati ponudila nekaj hvalevrednih spremljevalnih dogodkov: delavnice, razstavo del Marjana Mančka, organizirana vodstva po razstavi ter ogleda filmov, narejenih po stripih. Pa tudi to bi bilo mogoče v ljubljanskem mestnem jedru, ki ga poleti preplavljajo turisti, popestriti z dodatnimi atrakcijami, kot so vsakodnevna ulična risanja in prodajni bazar stripa, ilustracije in karikature. Še posebej zato, ker je galerijski dogodek, poln svežine in vitalizma, običajnemu mimoidočemu kar nekako skrit.

**Žiga Valetič - Pogledi, št. 16-17, 10. avgust 2011**



Vir: <http://www.pogledi.si/kritike/kako-je-rasel-strip-na-slovenskem>

---

25.08.2011

Diareja



Vir: <http://www.mladina.si/>

---

25.08.2011

Čenča

avgust 2011



Vir: [http://www.dnevnik.si/nedeljski\\_dnevnik/klub/cenca](http://www.dnevnik.si/nedeljski_dnevnik/klub/cenca)

---

23.08.2011

Boris Jukič



Vir: <http://m.delo.si/fotogalerija/164433/slika/0>

22.08.2011

Boris Jukič



Vir: [http://www.google.si/images?sourceid=navclient&ie=UTF-8&r1z=1T4SUNA\\_enSI270SI271&q=boris+juki%C4%8D&oi=image\\_result\\_group&sa=X](http://www.google.si/images?sourceid=navclient&ie=UTF-8&r1z=1T4SUNA_enSI270SI271&q=boris+juki%C4%8D&oi=image_result_group&sa=X)

19.08.2011

Mladina 33 - Rolanje po sceni



Glavni pokrovitelj Glanzkopfovih brezplačnikov Matej Raščan se temeljito pripravlja na bližajoče se volitve. (vse izdaje dela revij bodo brezplačni press)

Vir: <http://www.mladina.si/>

---

19.08.2011

**Diareja**



Vir: <http://www.mladina.si/>

---

19.08.2011

**Čenča**

avgust 2011



Vir: [http://www.dnevnik.si/nedeljski\\_dnevnik/klub/cenca](http://www.dnevnik.si/nedeljski_dnevnik/klub/cenca)

---

17.08.2011

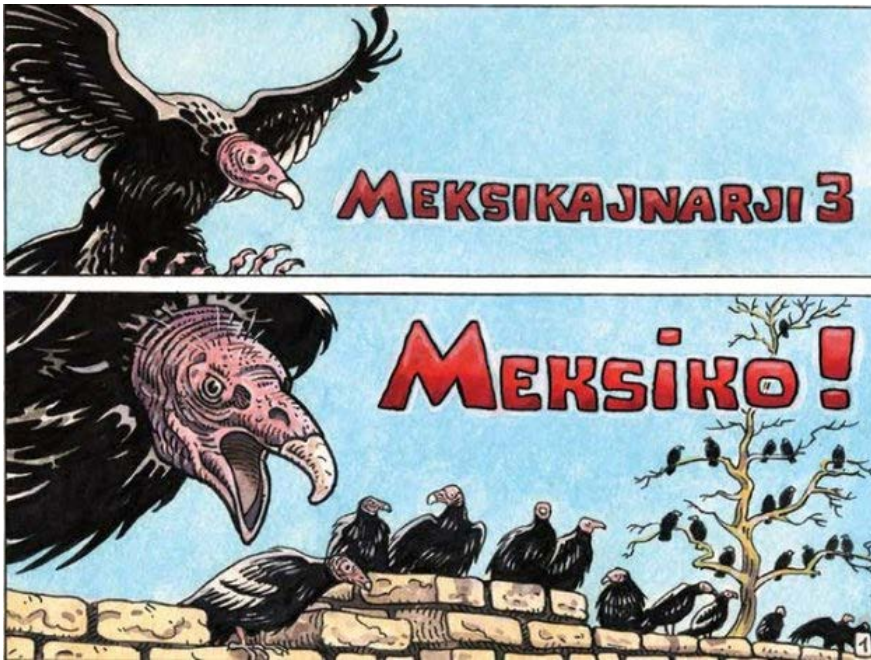
**Ekran - Revija za film in televizijo**

## Meksikajnarji 3 končani



To poletje je tednik *Mladina* (29/2011) zaključil z izdajanjem tretjega dela stripa/grafičnega romana **Meksikajnarji** avtorjev Zorana Smiljaniča in Marjana Pušavca. Avtorjema za podvig (gre za tretji del načrtovane pentalogije), ki že velja za enega najboljšežnejših in najpomembnejših v zgodovini slovenskega stripa, iskreno čestitamo! Tretji del lahko v obliki albuma pričakujete čez približno dva meseca, se pa veselimo zaključka tudi zato, ker bo imel naš dragi sodelavec Zoran Smiljanič spet več časa za *Ekran* ... Njegove prispevke lahko tako pričakujete že v naslednji, septembrski številki revije.

Za informacijo o tem, kdaj bo predstavitev albuma *Meksikajnarji 3*, bodite pozorni na STRIP.ART.NICO Buch v Murglah, seveda pa vas bomo o tem obvestili tudi na Ekranovi spletni strani.



Vir: <http://www.ekran.si/novice/34-novice/786-meksikajnarji-3-konani->

12.08.2011

Mladina 32 - Izjave tedna



»Katerikoli cajtnng odprem, je Urška na travi.« Radijec ANDREJ KAROLI, na Twitterju, o prvi novici.

Vir: <http://www.mladina.si/>

11.08.2011

Diareja

Vir: <http://www.mladina.si/>

09.08.2011

Novice.Dnevnik.si Tiskane izdaje/Dnevnik

## pogovor Jakob Klemenčič stripovski avtor in sooblikovalec pregledne razstave slovenskega stripa Živahna in kritična likovna pripoved

Pop/Kultura - torek, 09.08.2011 Tekst: Špela Standeker

Začetki in izvor stripa so stvar debate, odgovori pa so v veliki meri odvisni od same definicije stripa. Razporeditev sličic ali podob in besed na način, da lahko pripovedujejo zgodbo oziroma dramaturgizirajo idejo, pa je definicija, ki jo je skoval stripovski avtor Will Eisner (1917-2005) in s katero soglašajo večina ustvarjalcev in teoretikov.



**Slovenski strip ima nekaj izjemnih avtorjev z zavirljivimi stripografijami, kar dokazuje tudi pregledna razstava Risba v stripu na Slovenskem. Med različnimi strokovnjaki in poznavalci, ki so jo pripravili, je tudi umetnostni zgodovinar in avtor stripov mag. Jakob Klemenčič, ki umetniško še vedno pogosto podcenjeni status stripa pri nas pojasnjuje takole: »K premajhnemu ugledu stripovske umetnosti med drugim prispeva tudi dejstvo, da vse od pred kratkim praktično nismo poznali prevodov 'literarno' in likovno kakovostnih stripovskih del za zrelo publiko.« (Foto: arhiv Jakoba Klemenčiča)**

Začetki modernega stripa kot medija so zelo tesno povezani z razvojem časopisnega založništva, saj so časopisni uredniki kmalu ugotovili, da poleg senzacionalnih naslovov in novic prodajo časopisov zagotavljajo prav stripi. Na začetku 20. stoletja je časopisni strip, predvsem v ZDA, doživel velik razmah, ki se je po drugi svetovni vojni nadaljeval in vplival ne le na razvoj ameriškega stripa, temveč tudi stripa na Japonskem in v Evropi. Sčasoma se je strip razvejal na številne žanre in podžanre ter postajal kot medij vse kompleksnejši.

Pri nas smo strip sprejeli z zakasnitvijo, kar vsaj deloma pojasnjuje dejstvo, da se stripa v Sloveniji še vedno ne prišteva med "polnopravne" umetniške zvrsti, temveč ima status neke med šundom in zabavo za otroke. Kljub temu ima slovenski strip nekaj izjemnih avtorjev z zavirljivimi stripografijami, kar dokazuje tudi pregledna razstava **Risba v stripu na Slovenskem**, ki je na ogled v Mestni galeriji Ljubljana. Po besedah kustosa razstave dr. **Sarivala Sosiča** se je pri nas "razvil in uveljavil izrazito avtorski strip, saj posebej posamezne ustvarjalce in je pogosto pronicljiv likovni odraz časa nastanka, družbe in kulture. /.../ V sodobni družbeni in kulturni prostor se umešča kot živahno in hkrati družbenokritično likovno narativno delovanje, ki odpira nova razmišljanja, poglede in spoznanja, kako, zakaj in na kakšen način prikazovati stvarnost, življenje in občutenja".

Omenjena razstava je po eni strani nadaljevanje preglednih razstav *Risba na Slovenskem I* in *Risba na Slovenskem II*, ki sta bili leta 2009 na ogled v Narodni galeriji in Mestni galeriji Ljubljana, po drugi strani pa je tudi najboljše pregledno stripovsko ustvarjalnosti pri nas. Razstavo so pripravili različni strokovnjaki in poznavalci, med njimi tudi naš sogovornik, umetnostni zgodovinar in avtor stripov mag. **Jakob Klemenčič**.

### Zakaj se je bilo z aktualno razstavo smiselno osredotočiti na risbo v stripu, čeprav risba ni edini element stripovskega jezika?

Osebnostno menim, da sodi strip predvsem v roke, tako kot knjiga, in ne na steno, vendar pa v dejstvu, da se razstava osredotoča na risbo v stripu, ne vidim nikakršnega problema. Razstava v Mestni galeriji, ustanovi, namenjeni razstavljanju likovne umetnosti, se, kot je razvidno že iz naslova razstave, osredotoča na likovno plat stripa, se pravi na elemente, kot so risba, montaža in tako dalje. Če to ni problem pri razstavah ilustracij ali na primer filmske fotografije, ne vem, zakaj bi moral biti tukaj.

### Kaj je torej bistvo risbe v stripu?

Risba mora biti predvsem funkcionalna, vsebovati mora dovolj informacij za razumevanje vsebine pripovedi, po drugi strani pa mora s slogovnimi elementi dovolj uspešno sodelovati pri ustvarjanju atmosfere. Po mojem mnenju za risbo, ki ji gre predvsem za abstraktno dekorativnost, v stripu ni veliko prostora. K tekočemu branju pa pripomore tudi učinkovito in jasno kadriranje. Včasih, ko tisk na roto papirju še ni bil tako zanesljiv, je bilo pomembno tudi izogibanje grafičnim finesam - od tod izhaja tudi poimenovanje dinamične narativne risbe s čopičem ali debelim peresom, osredotočene na konture in zabeljene s pretiravanjem, kot "tipično stripovske".

### Kakšen je bil razvoj likovnih pristopov k risanju stripov v svetu?

Zanimivo je, da pri večini del z začetka stripovske zgodovine še ne moremo govoriti o izrazito karikaturno stilizirani - pomembnejša izjema je morda kvečjemu *Krazy Kat* - ali poudarjeno realistični risbi. Karikaturni način je nato za nekaj časa prevladal, realizem - pustolovske vrste - pa se mu je postavil ob bok šele v tridesetih letih prejšnjega stoletja z generacijo "ilustratorjev", kot so bili Hogarth, Foster in Raymond, ter bolj filmičnih avtorjev, kot sta bila na primer Caniff in Eisner. V Evropi so prepoznavni regionalni slogi zaživeli šele po drugi svetovni vojni; v francosko-belgijskem stripu tako ločimo "style atomique", nekakšno bolj nadrobno in dinamično potencirano disneyjevsko risbo v humornem stripu - značilen predstavnik je na primer Franquin, in njeno nasprotje, "ligne claire" slavni Hergeja in Jacobsa. Bolj realističnim smerem pa je dal najmočnejši pečat Giraud, učenec Jijéja, ki se je sam zgledoval pri Caniffu. Pozna šestdeseta leta so prinesla vplive poparta in psihedelije, ko sta sporočilo in predvsem njegova jasna predstavitev včasih postala manj pomembna od vizualnega učinka stripovske strani. Underground strip je prinesel, ob podirjanju tabujev, tudi gledovanje po historičnih slogovnih prvinah - velike noge pri Crumbu, bogata in komplicirana šrafranja in tako dalje. V osemdesetih letih tudi stripa ni obšla novovalovska estetika z oziranjem v ekspresionizem, ves čas pa so bile prisotne tudi sočasne tendence v ilustraciji. Nasploh je pahijača sobivajočih slogov proti koncu stoletja in čez postajala vedno pestrejša, najpomembnejši avtorji pa so po pravilu tudi v vizualnem smislu med bolj samosvojnimi in inovativnimi, na primer ameriški avtor Chris Ware.



**Kako pa so temu sledili slovenski avtorji?**

Pri nas je razvoj v grobem sledil globalnemu, saj je bilo vsaj od šestdesetih let do razpada Jugoslavije v prevodu dostopnega precej tujega stripovskega materiala. Prelomnice v slovenskem stripu so začrtali Milko Bambič s prvim "pravim" stripom, Miki Muster, Kostja Gatnik z *Magno Purgo*, Štandekerjeva generacija pri *Mladini*, Tomaž Lavrič ter stripovske revije, kot so *Zvitorepec*, *Stripburger* in *Strip Bumerang*.

**Razstava v Mestni galeriji ponuja do zdaj najboljše pregled stripovskega ustvarjanja pri nas. Kako ste zastavili samo postavitev - glede na likovne sorodnosti, po generacijah, po letih delovanja?**

Čim širši izbor je predlagala galerija. Sam bi sedanjí izbor zmanjšal za vsaj 30 odstotkov, obenem pa bi v razstavo vključil tudi nekatere druge avtorje. Kljub tako širokemu izboru je bilo kar nekaj debatiranja ob posameznih imenih in tudi pričujoča selekcija predstavlja le najboljši možni približek mnenj. V katalogu so avtorji razvrščeni po letnicah rojstva, tako kot ob obeh dosedanjih razstavah risbe, kar ponuja dovolj dobro sliko kronološkega razvoja. Tudi galerijska postavitve je v grobem kronološka, seveda ob upoštevanju nekaterih čisto estetskih zahtev.

**Poleg prvega slovenskega stripa Zamorček Bu-ci-bu avtorja Milka Bambiča so na ogled tudi nekateri drugi stripi, ki jih je danes težko najti. Kako in kje ste našli stare stripe?**

Nekaj publiciranih del smo dobili v javnih knjižnicah, nekaj pri zasebnih zbiralcih. Originalne strani smo dobili skoraj izključno in samo pri avtorjih oziroma njihovih potomcih, saj zbiralcev originalov pri nas tako rekoč ni.

**Na razstavi so predstavljena dela 84 avtorjev in očitna je precejšnja raznovrstnost avtorskih pristopov. Ali je ta raznovrstnost posledica generacijskih razlik, gre za stvar osebnih preferenc in zanimanj avtorjev ali pa je razlog za raznovrstnost drugje?**

Po mojem mnenju gre za kombinacijo obojega. Avtor si glede na svoje preference in zmožnosti - nekje sem slišal, da je osebni likovni slog zgolj "seštevek lastnih pomankljivosti" - izbere enega od prevladujočih slogov ali pa gre nazaj v zgodovino in poišče izraz, ki mu ustreza, in na tej osnovi potem gradi svoj lastni slog.

**Bi kakšnega avtorja na razstavi posebej izpostavili, morda tudi kakšne table, ki do zdaj še niso bile na ogled javnosti?**

Če je bilo le mogoče, smo na razstavo uvrstili dela, ki so bila tudi objavljena oziroma javnosti znana z razstav, kot na primer Amalietijeve barvne verzije erotičnih zgodb. Vseeno pa bi izpostavil na primer Bojana Schlegla, vsekakor najboljšega slovenskega risarja poudarjeno elegantnega realizma a la Alex Raymond. Njegova *Skrivnost belega slona* je takoj po objavi v *Nedeljskem dnevniku* izšla še v samostojni knjižici in po 45 letih bi bil gotovo že čas za ponatis.

**Kot je očitno tudi na postavitvi, so se pri nas vedno našli ustvarjalci, ki so se od tridesetih let prejšnjega stoletja dalje ukvarjali s stripom, kljub temu pa strip pri nas nikoli ni imel statusa, ki bi bil primerljiv z drugimi področji umetnosti. Kaj je razlog za to?**

Med drugim tudi dejstvo, da do pred kratkim praktično nismo poznali prevodov "literarno" in likovno kakovostnih stripovskih del za zrelo publiko. Celo prve prevode *Tintina*, tega najbrž najbolj arhetipskega evropskega stripa, smo dobili med zadrjnimi evropskimi narodi. Tako tudi iz ust intelektualcev po pravilu kot edini asociaciji na strip slišimo: "Miki Muster in Alan Ford!"

Vir: [http://www.dnevnik.si/tiskane\\_izdaje/dnevnik/1042464459](http://www.dnevnik.si/tiskane_izdaje/dnevnik/1042464459)

05.08.2011

Mladina 2011/31 - Izjave tedna



"Če bi za en sam dan prepovedali laž, bi Mladina propadla." Izjava stranke SDS, naslovljena na Mladino, na Twitterju, o življenjsko pomembni dobrini nizkonakladnega tednika.

Vir: <http://www.mladina.si/>

05.08.2011

Diareja



Vir: <http://www.mladina.si/>

04.08.2011

Čenča

avgust 2011



Vir: [http://www.dnevnik.si/nedeljski\\_dnevnik/klub/cenca](http://www.dnevnik.si/nedeljski_dnevnik/klub/cenca)

04.08.2011

## Pod masko Spider-Mana odslej temnopolti najstnik, ki je morda gej

Ustvarjalci so želeli zajeti multikulturalnost življenja v ZDA

4. avgust 2011 ob 10:52,

zadnji poseg: 4. avgust 2011 ob 10:56

Los Angeles - MMC RTV SLO

**Po smrti Petra Parkerja so v hiši Marvel Comics ustvarili njegovega naslednika v kostumu Spider-Mana: to je najstnik Miles Morales, pol Afro- pol Latinoameričan.**

Na živahnem stripovskem prizorišču v ZDA je sicer najti na ducate temnopolnih superjunakov in superjunakinj, a Morales kot Spider-Man je prvi takšen lik v "težki kategoriji" stripov. In ne le da je temnopolt, polovica njegovih korenin izvira iz Južne Amerike.

"Ko smo ustvarjali čisto novega Spider-Mana, smo si zamislili, da mora biti to lik, ki zajema vso večplastnost in izkušnjo življenja v 21. stoletju," je povedal glavni redaktor pri Marvelu **Alex Alonso**. Ustvarjalci pa pravijo, da se morda obeta še eno presenečenje, saj ni izključeno, da se bo izkazalo, da je novi Spider-Man istospolno usmerjen.

Oboževalci bodo morali do naslednjega meseca počakati, da bodo izvedeli, kako je najstnik Miles postal superjunak Spider-Man. Pri Marvelu so razkrili, da obstaja nekakšna povezava s Parkerjem glede tega, kako je dobil supermoči, a bo imel novi "človek pajek" še dodatne nadnaravne sposobnosti.

Sporočilo pa ostaja enako, je ustvarjalec priljubljenega stripa **Michael Bendis** povedal za USA Today: "Z veliko močjo pride velika odgovornost."

A. K.



Kako je Miles postal Spider-Man? Skrivnost bo razkrita že kmalu. Foto: Marvel Comics

Vir: <http://www.rtvsl.si/kultura/drugo/pod-masko-spider-mana-odslej-temnopolti-najstnik-ki-je-morda-gej/263372>

04.08.2011

## Morrissey in Marr na policah v družbi superjunakov - The Smiths v stripu

Pesmi kulturne indiezasedbe iz Manchestra kot navdih

4. avgust 2011 ob 13:00,

zadnji poseg: 4. avgust 2011 ob 13:05

Phoenix - MMC RTV SLO

**Si predstavljate Morrisseyja v kostumu superjunaka? Vi morda ne, nekdo pa ga je že upodobil v tem slogu za naslovnico zbirke stripov, navdahnjenih s pesmimi The Smiths.**

Zamisel za zbirko *Unite and Take Over: Comic Stories Inspired by the Smiths* (naslov črpa iz besedila pesmi Smithsov *Shoplifters of the World Unite*), je zrasla na zelniku **Shawna Demumbruma**, stripovskega navdušenca in risarja iz Phoenixa v Arizoni, ki je v promocijskem videu povedal, da bo vpliv Smithsov na vsebino stripa zmeren, gre bolj za to, da bodo avtorji stripov pesmi imeli "za navdih in izhodiščno točko, temo ali razpoloženje".

Za Guardian je pobudnik zapisal: "Ko sem bil najstnik v 80., je bil eden mojih najljubših soundtrackov tisti iz iz filma *Pretty in Pink*. Medtem ko sem treniral za kros, sem na svojem vokmenu ves čas poslušal to kaseto. Vedno je bilo nekaj posebnega na pesmi Smithsov *Please Please Please Let Me Get What I Want*. Prodrla je v mojo najstniško dušo s kombinacijo osamljenosti in optimizma, ki jo lahko pričara le Morrisseyjev glas."

Demumbrum upa, da bo dovolj sredstev za projekt zbral na spletni strani **Kickstarter**. Izbrani so že risarji, ki se bodo "spopadli" s pesmimi Smithsov. Po pisanju Guardianu med njimi sicer ni zvenečih imen, je pa med njimi nekaj veteranov neodvisnega stripa. Končni izdelek želijo predstaviti novembra na stripovski konvenciji v

Tucsonu.

Seznam pesmi The Smiths, ki bodo dobile stripovsko podobo, in avtorji vsakega izmed stripov:

"Death at One's Elbow" – Glen Curren in Madame M  
 "Shoplifters of the World Unite" – Shawn Demumbrum in Matt Goodall  
 "Rubber Ring" – Dennmann  
 "Girlfriend in a Coma" – JP Manzanares  
 "Stop Me If You Think You've Heard This One Before" – Henry Barajas in Christian Vilaire  
 "Cemetery Gates" – Libbi Rich in Mickey Chaney  
 "That Joke Isn't Funny Anymore" – Emily Rich in Jenn Fuguet  
 "How Soon is Now?" – Fool in Sam Lagreen  
 "Pretty Girls Make Graves" – Thomas Healy in Justin Miller  
 "Panic" – Matthew Burke in Joshua Green  
 "What Difference Does It Make?" – Michael Kessler in Jeff Pina  
 "Handsome Devil" – Shelby Robertson  
 "Suffer Little Children" – John Chibak



Za vsako izmed izbranih pesmi Smithsov bo nastala stripovska zgodba na štirih do osmih straneh, zbirka pa bo izšla novembra. Na fotografiji naslovnica, ki bo na voljo ekskluzivno na stripovski konvenciji v Tucsonu ob izidu. Foto: Kickstarter/Jason Pedersen

Vir: <http://www.rtvsl.si/kultura/drugo/morrissey-in-marr-na-polica-h-v-druzbi-superjunakov-the-smiths-v-stripu/263378>

03.08.2011

## Bo iz novih Smrkcev hit naredila "nostalgija generacije Y"?

Izjemno donosen prvi vikend predvajanja v ZDA

2. avgust 2011 ob 21:11

Los Angeles - MMC RTV SLO/Reuters

**Potem ko so mu spričo neobetavnih gromozanskih maket in dvomov, ali bodo "retro" animirani možičliji v 3D-različici še zanimivi, so v Hollywoodu filmske Smrkce že v naprej odpisali kot poletno brco v temo. A vse kaže, da se bodo zadnji smejali mali modri.**

Prejšnji konec tedna je otroški film na vsesplošno presenečenje strokovnjakov, ki napovedujejo obisk v kinodvoranah, v prvih treh dneh predvajanja zasenčil **Stotnika Ameriko** ter v bitki za gledanost s 36 milijoni dolarjev zaslužka skoraj prehitel silno promovirani znanstvenofantastični vestern **Kavbojci in vesoljci**.

Zmagovalni recept je kombinacija treh preprostih sestavin: intenzivne, temeljito pripravljene oglaševalske kampanje, igranja na karto nostalgije, ki ob omembi Smrkcev pograbljuje mlade starše, in "interakcije" računalniško animiranih junakov z resničnimi igralci, ki se v mladinskih filmih po navadi dobro obnese. "Za ta film smo imeli ves čas visoka pričakovanja," je za spletno stran The Wrap povedal vodja distribucije Rory Bruer. "Odzivi na vse poskusne projekcije so bili fantastični."

Pri Sonyju so očitno računali, da se lahko zanesejo na že preizkušen čar 50 malih junakov, ki jih svet pozna že dobrih 50 let, in popularnost trenutno neuničljivega **Neila Patricka Harrisa**, ki počasi presega zgolj sloves iz humoristične serije *Kako sem spoznal vajino mamo*.

Zasluge za dober obisk Smrkcev prejšnji konec tedna grede predvsem staršem, ki so v kino peljali svoj podmladek (kar 65 odstotkov občinstva so bili otroci in njihovi odrasli spremljevalci). Wrapov kritik Alonso Duralde, ki je, podobno kot njegovi kolegi, film raztrgal (povprečna ocena na zbirni strani Rotten Tomatoes se vrtila okrog osemnajstih odstotkov), "nostalgijo generacije Y" šteje med ključne razloge za nepričakovan uspeh filma. "Če ste bili leta 1982 stari šest let, jih imate zdaj 35 in ste do Smrkcev bodisi nostalgično razneženi ali pa spadate v vrste izčrpanih staršev."

### Pred Smrkci so bili veвериčki (in pred veвериčki Babe)

Seveda koncept novih Smrkcev ne izumlja ravno tople vode. Spomnimo se samo leta 2007, ko je studij Fox iz arhivov privlekel (vsaj Američanom) ljube like veveriček, jim dodal takrat "vročega" TV zvezdnika **Jasona Leeja** (iz serije *Ime mi je Earl*) in za igrano-animirani hibrid **Alvin in veverički** zapravili 60 milijonov dolarjev. Film je zaslužil 360 milijonov, kar je bilo dovolj za zeleno luč še za drugi del franšize.

Smrkci bolj ali manj sledijo Alvinovi matrici: lik Neila Patricka Harrisa po naključju na leti na ljubka mala bitja na begu pred zlobcem (ki je tu seveda Gargamel); s tem, da jih pomaga rešiti pred nesrečnim koncem, se nauči nesebičnosti in skrbi za druge. Za piko na i (in da se starši ne začnejo dolgočasiti), je dodanih še nekaj dovtipov (na primer: "Se vam ne zdi, da je ta pesem neznansko nadležna?", ko Smrkci začnejo svoj klasični La-la-lala-laaa-la).

Medtem, ko so pri Sonyju stavili na Smrkce, je Disney (za "pičlih" 36 milijonov) posnel **Gnomeo in Juliet**, adaptacijo Shakespeara z animiranimi vrtnimi palčki, ki je priložila 190 milijonov dolarjev.

Še pred vsemi naštetimi pa je bil tu seveda Universalov govoreči pujs **Babe**, veliki hit presenečenja leta 1995, ki je po vsem svetu zaslužil več kot 254 milijonov dolarjev.

Statistika torej priča, da je kombinacija igranega filma in računalniške animacije skoraj zagotovljena uspešnica - če se le proračun ne razrase v astronomske višave in sama animacija ni preslaba (spomnimo se le kilavega filmskega **Garfielda** ...). Smrkci s proračunom 110 milijonov dolarjev seveda niso bili poceni, ampak ta številka je še vedno samo polovica vsot, ki jih studiji včasih odrinejo za filme, močno podprte z računalniško animacijo.

### Kako novo generacijo "naučiti", kaj je Smrkec?

V sodelovanju z NBC-jem je Sony zastavil obsežno oglaševalsko kampanjo, ki je vključevala oglase, stripe, integracijo v druge oddaje, za Smrkce prirejene znane logotipe in kratke odlomke "za pokušino". Oglaševanje ni bilo razprostrto samo čez spored NBC-ja, čez kabelske mreže Bravo, E!, Oxygen, SyFy, Telemundo, USA in The Weather Channel. Tako morda niti ni tako presenečenje, da se bodo Smrkci verjetno izkazali za največji "hit presenečenja" tega poletja.



Majhna modra bitjeca, ki si jih je zamislil belgijski risar Pierre Culliford - Peyo, so ena najbolj prepoznavnih risanih junakov na svetu. Smrčja vas vsebuje več kot sto likov, pri katerih gre večinoma za moške predstavnike, ti pa nosijo imena po svojih lastnostih. Kdo še ni slišal za Glavco in Zmrdo, pa seveda za ata Smrka in svetlolaso Smrketo?



Smrketi je glas posodila Katy Perry, vlogo Glavce pa so menda ponudili Quentinu Tarantinu, a jo je zavrnil.



Vsi Smrkci so stari sto let, le ata Smrk je izjema, saj se od drugih ne loči le po videzu (ima brado in rdečo čepico) in jih šteje že 542. (Neil Patrick Harris jih ima 38).



Če to ni temeljita promocija ... V odštevanju do avgustovske španske premiere filma so z 9000 litri modre barve prebarvali vsa pročelja andaluzijskega mesteca Juzcar. Foto: EPA

Vir: <http://www.rtvsl.si/kultura/film/bo-iz-novih-smrkcev-hit-naredila-nostalgija-generacije-y/263270>

03.08.2011

## Življenje princa Harryja v stripovski obliki

Vse, česar niste vedeli o mladem princu  
31. julij 2011 ob 20:00  
London - MMC RTV SLO

**Medtem ko bodo skrivnosti iz življenja o Pippi Middleton odkrili v oddaji *Nori na Pippo*, bodo življenje princa Harryja približali vsem v stripovski izvedbi.**

Založba Bluewater Productions namerava že avgusta na prodajne police poslati edinstveni biografski strip o princu Harryju, ki nosi naslov *The Royals: Prince Harry*.

"Kraljevska poroka je še vedno deležna svetovne pozornosti, mi pa želimo našo pozornost usmeriti na princa Harryja," so dejali pri založbi, v uradni izjavi pa so zapisali še, da bo v stripu govora o vseh življenjskih področjih mladega princa - vse od njegove vzgoje in odnosa z materjo Diano in očetom Charlesom do njegovih divjih zabav in vojnih izkušenj.

Harry, ki je tretji v vrsti za britanski prestol, se je pridružil drugim zvezdnikom, kot so Lady Ga Ga, Justin Bieber in David Beckham, katerih življenjske zgodbe so pri Bluewatrau že predstavili v stripovski obliki.

D. S.



Princ Harry je tretji v vrsti za britanski prestol. Foto: Reuters

**Vir:** <http://www.rtvsllo.si/zabava/zanimivosti/zivljenje-princa-harryja-v-stripovski-obliki/263128>

---

02.08.2011

Siol, torek 02.08.2011, 12:56

## Morrissey, najbolj žalosten superheroj

Shawn Demumbrum, stripar iz Phoenixa, je začel na strani Kickstarter zbirati denar za zbirko stripov, ki bi črpali navdih iz glasbe skupine The Smiths.



Morrissey

Začetnik projekta pravi, da gre za preprosto idejo: "Katera zgodba se ti odvija v glavi, ko poslušaš svojo najljubšo pesem Smithsov?"

### Za zdaj zbranih 945 dolarjev

Demumbrum upa, da jim uspe stripovsko zbirko, poimenovano Unite and Take Over po besedilu iz pesmi Shoplifters of the World Unite, predstaviti novembra na Comic-conu v Tucsonu. S pomočjo svojih 27 podpornikov so za zdaj od načrtovanih 3000 zbrali 945 dolarjev, časa, da zberejo preostanek denarja, pa imajo še do 11. septembra.

V strip so spremenili pesmi, kot so Girlfriend in a Coma, Pretty Girls Make Graves, Handsome Devil, Cemetery Gates in That Joke Isn't Funny Anymore.

Več o projektu: <http://uniteandtakeover-smiths.blogspot.com/>

New York Observer/N. Š.

**Foto:** Reuters

**Vir:** [http://www.siol.net/kultura/novice/2011/08/smiths\\_strip.aspx](http://www.siol.net/kultura/novice/2011/08/smiths_strip.aspx)

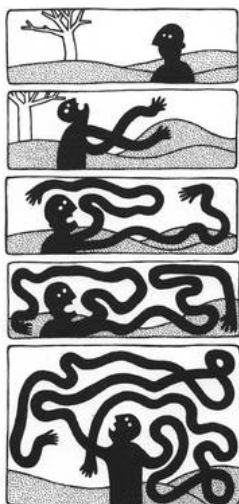
---

01.08.2011

## Ocena razstave: Risba v stripu na Slovenskem

Vladimir P. Štefanec  
čet, 28.07.2011, 20:18

Galerija je razstavo umestila v kontekst obravnav risbe, strip pa je seveda več od te, je »križanec med likovno umetnostjo in književnostjo«.



Primož Krašna, Ko postanemo žival, 2003, tuš, čopič, bela barva, 150 x 210

Stripu se na Slovenskem zadnja leta ne godi slabo. Ob za naše razmere dokaj solidni avtorski in organizacijski bazi je bil že nekajkrat deležen tudi pozornosti naših galeristov, torej pripuščen v posvečene prostore Umetnosti. Razstava v Mestni galeriji je verjetno najboljšežnejši pregled domačega stripa doslej.

V galeriji so s to gesto »deveto umetnost« kar pošteno povzdignili, saj so razstavo uvrstili v širši cikel predstavitev risarske ustvarjalnosti pri nas, ki so jo v preteklih letih osvetlili na obsežnih razstavah Risba na Slovenskem I in II. Odločitev pravzaprav ni tako samoumevna, saj precejšen del naše javnosti in umetnostnozgodovinske stroke na strip še vedno gleda kot na manjvredno, obrobno ustvarjalnost.

Razstava, na kateri je zastopanih čez osemdeset avtorjev, predstavi strip v širšem zamahu, od začetkov do sodobnosti. Prve zastopata avtorska dopisnica in »protostrip« Črnovojnik Hinka Smrekarja in naš »prvi pravi« strip Bu-ci-bu Tržačana Milka Bambiča, sodobnost pester nabor izrazito avtorskih, tematsko in oblikovno zelo razlikujočih se, praviloma pa dovolj kakovostnih stvaritev. Vmes je širok nabor različnih in različno kakovostnih del, razvrščenih po generacijskem ključu, ki mu sledi obsežen referenčni katalog, v katerem so avtorji kronološko razvrščeni po rojstnih letnicah in ne po abecedi, kar se zdi utemeljena odločitev.

Ogled razstave in kataloga lahko navede gledalca na nekaj spoznanj. Eno je na primer, da je bil strip v preteklosti v naši družbi verjetno bolj navzoč kot danes. Ob specializiranih izdajah je bil tudi nepogrešljivi del revij za otroke, satirično-humorističnih publikacij, oglaševanja in drugih oblik javnega komuniciranja, z njim so se ukvarjali tudi na drugih področjih umetnosti uveljavljeni ustvarjalci.

Hkrati so bili striparji odvisni od spreminjajočih se možnosti objavljanja in morda so mnogi tudi zato stripe ustvarjali le občasno ali v katerem od obdobj svojega delovanja. Avtorjev, ki so se zapisali le tej zvrsti ustvarjanja, je bilo torej malo.

Opazno je tudi, da je bil strip pri nas dolgo predvsem moška domena, več avtoric je na to področje poseglo šele v zadnjem obdobju. Bolj pester je nabor tematik, ki segajo od kakovostnih žanrskih dosežkov (viden je bil na primer prispevek znanstvene fantastike v začetku šestdesetih let), prek obdelav domačih literarnih klasik z zgodovinsko tematiko, do erotičnega, partizanskega, predvsem pa izrazito individualnega avtorskega stripa, pri katerem so za posamezne ustvarjalce značilni samosvoji liki in vsebine.

Te stvaritve seveda dajejo domačemu stripu večjo veljavo kot še tako kakovostne žanrske, naslonjene na serije znanih svetovnih striparjev, nekatere so tudi že navdih mlajšim generacijam avtorjev.

Razstava je priložnost, da se spomnimo nekaterih že skoraj pozabljenih stripovskih ustvarjalcev in obudimo spomin na tiste, s katerimi smo se pogosto srečevali v preteklosti.

Sprehodimo se lahko od njegovih začetkov, prek zagledanosti v romantične teme, naturalizma, do stripa kot »čiste umetnosti«, avtentičnega avtorskega izraza. To je seveda nadaljnji korak pri emancipaciji tovrstne ustvarjalnosti v našem prostoru, tako da razstava ni le zanimiva, ampak tudi dobrodošla in koristna.

Drobna, toda verjetno neizogibna zagata leži le v dejstvu srečanja med specifično institucijo in posebno naravo predmeta njenega zanimanja. Galerija se namreč ukvarja s predstavljanjem vizualnih umetnosti, zato je razstavo tudi umestila v kontekst obravnav risbe, strip pa je seveda več od te, je »križanec med likovno umetnostjo in književnostjo«. Ta, druga plat njegove narave je na razstavi seveda neizbežno zapostavljena.

Risba v stripu na Slovenskem  
Mestna galerija Ljubljana  
7. 7.–16. 10. 2011

Vir: <http://www.delo.si/kultura/razstave/ocena-razstave-risba-v-stripu-na-slovenskem.html>

[Predstavitev](#) | [Kje smo](#) | [Kontakt](#) | [Delovni čas](#) | [Novo-stripi](#) | [Novo-ostalo](#) | [Povpraševanje](#) | [Drobtinice](#) | [Galerija](#)

powered by  
**mojastran.com**